

● **Korognai Károly már készül a színidirektori szerepre**

„Kökeményen racionálisnak kell lennem”

Két héttel ezelőtt választotta meg a szegedi közgyűlés Korognai Károlyt öt esztendőre a Szegedi Nemzeti Színház és a Szegedi Szabadtéri Játékok igazgatójává. Bár az új direktor hivatalosan csak március 1-jén áll munkába, már gőzerővel tervezi a következő évadot, bejár az előadásokra, tárgyal leendő kollégáival. Korognai Károlyt a konszenzusos közgyűlési döntés után a színház művészeti vezetőjének tiltakozása nyomán támadt országos botrányról, terveiről és személyi kérdésekről is kérdeztük.

„Várkonyi Zoltán és Szendrő József a klasszikus példa, hogyan lehet egy színészből jó igazgató.”
(Fotó: Nagy László)

„Egyleg elképzelhetetlennek tartom, hogy saját színházamban színészi feladatot is vállaljak”

„A társulat tagjai felnőtt emberek, ha világosan elmondom nekik, biztosan megértik, miről van szó”

● Szikora János, a színház még hivatalban lévő művészeti vezetője valóságos sajtókampányt indított az elmúlt két hétben az országos médiában, amelyben a direktorválasztás körülményeit, és különösen az egyik zsűritag, Kerényi Imre szerepét kifogásolta. Számtott ilyen botrányra?

– Inkább attól tartottam, a helyi erők nehezen tudnak majd befogadni egy fővárosból érkezett „bőröndös embert”. Furcsa, hogy ilyen ellenállással egyáltalán nem találkoztam, s megvallom, ez nagyon jólesik. A közgyűlés negyven szavazó képviselőjéből harmincöt rám voksolt, azaz a város egyértelműen engem választott. Az önkormányzat részéről azóta is állandó támogatást érzek. Folyamatosan bejárak a színházba, kezdem felvenni – egyelőre még nem hivatalosan – a munkát. Szükség is van rá, mert a Szegedi Nemzeti Színház hatalmas konglomerátum, idő kell hozzá, hogy részleteiben is pontosan átlássam a működését.

Sajtóbéke

● A direktorválasztáson aratott sikerét sokak szerint nemcsak kitűnő pályázatának, hanem apósának, Szabó Jenőnek, a Dél-magyarországi MÉH Rt. vezérigazgatójának is köszönheti, aki jelentős művészpártólként is közismert Szegeden...

– Apósom szerepéről érdemes lenne inkább öt megkérdezni. Amióta a pályázatomat írni kezdtem, folyamatosan érzem, hogy a város teljesen normális lokalpatrióta érzéseit akceptálnom kell, alapmotívumként figyelembe kell vennem. Mindenféle igazgatói gondolatok nélkül is régóta figyeltem apósom részvételét a szegedi kulturális életben, s úgy gondolom, példaértékű mecénási tevékenységet folytat. Szerencsére nem ő az egyetlen cégvezető Szegeden, aki szívügyének tekinti, és támogatni kívánja a város színházát.

● Mire számít, mennyire neheztelheti meg a munkáját, hogy országos botrány kerekedett a megválasztása után?

– A munkámat eddig sem nehezítette meg, szerintem ezután meg fogja. A

társulat valamennyi tagja – egytől-egyig – felnőtt ember. Ha világosan elmondom nekik, akkor biztosan megértik, miről van szó. Szikora Jánossal korrekt beszélgetést folytattunk a napokban, s megállapodtunk, hogy nem kívánunk egymás ellen sajtóháborút vívni, mert azt csak a társulat sínylené meg.

● Szikora Jánosnak nyár végéig szól művészeti vezetői szerződése, elképzelhető azt követően önök között valamilyen együttműködés?

– Nem. Beszélgettünk erről, de Szikora János másként tervezi a jövőjét, és én is a színházét.

Nikolényi szerepe

● Sokan féltik annak a kapcsolati tőkének az elvesztését, amit dr. Nikolényi István a szabadtéri játékok irányítójaként hosszú évek alatt felhalmozott...

– Nikolényi Istvánnak elvülhetetlen érdemei vannak a szabadtérivel kapcsolatban, ezért a munkájára valószínűleg a továbbiakban is számítok. Egyébként pedig nem kell semminek az elvesztésétől sem félni, minden kérdést nagyon körültekintően, racionálisan fogok megvizsgálni elsősorban abból a szempontból, hogy mi a színház érdeke. A vélemények persze megoszlanak, sokan úgy gondolják, ahhoz, hogy igazi változás legyen, neki is mennie kell.

● A szabadtéri az elmúlt években is „sikerághozatnak” számított, inkább a közsínházak működését érték komoly bírálatok...

– Ezzel én is egyetértek, ezért úgy gondolom, Nikolényi István nem hagyhatja ki a szabadtériből. Hogy milyen formában tudunk majd vele együtt dolgozni, arra meg fogjuk találni a megfelelő megoldást.

● Ha már személyi kérdésekről beszélünk, a távozó zeneigazgatót, Pál Tamást mindenféle poszt nélkül is Szeged zenei életének meghatározó alakjává teszi. Ha vezetői, zeneigazgatói tevé-

Korognai Károly 1961-ben Mosonmagyaróváron született. 1979-82-ig a budapesti Nemzeti Színház stúdióosa volt.

A Színház- és Film-művészeti Főiskolán 1987-ben prózai színész szakon szerzett diplomát, utána 1991-ig a Vígszínház tagjaként játszott.

1992-ben az USA-ban kapott színészként munkalehetőséget, és a New York-i Berghoff

Névjegy

Stúdióban képezte magát tovább. Hazatérése után szabadúszó színészként és rendezőként továbbra is elsősorban a Vígszínházhoz kötődött. Számos színpadi szerepet játszott, filmekben is közreműködött: Sárga pipacsok, Édes Anna stb..

Rendezései: Fowles: A lepkegyűjtő, Korognai: Szabadon foglak (Vígszínház, Házi Színpad), Molnár: Uri di-

kenysége vitatható is, muzsikusi, karmesteri munkássága aligha...

– Pál Tamás karmesteri munkájára, hatalmas szakmai tudására továbbra is számítok. Erről beszéltem is már vele. Tervezünk egy nagyszabású nyári produkciót – a részletekről egyelőre nem beszélhetek –, amelyben dirigensként komoly feladat vár rá.

Vendég-rendezők

● Megválasztása óta látott már néhány előadást. Milyen benyomásokat szerzett a társulatról?

– Kellemes és kevésbé jó benyomásaim egyaránt vannak, de szerintem a jelenlegi társulatból is lehet egy nagyon erős csapatot formálni. Ahhoz a repertoárhoz, amit tervezek, kicsi a jelenlegi prózai együttes létszáma, ezért mindenképp szerződöttni fogok néhány új embert. Szeretném elérni, hogy az első évad után mindenki maradjon akarjon a társulatban.

– A prózai tagozat most két állandó rendezővel dolgozik: Telihay Péterrel – aki a budapesti sajtótájékoztatójukon Szikora Jánossal tartva kétségeit fogalmazta meg a direktorválasztással kapcsolatban – és Zsótér Sándorral. Ők szerepelnek a terveiben?

– Úgy érzem, Telihay Péter szubjektív megnyilatkozásai felületesek, indulatból fakadóak, hiszen nem ismeri a terveimet. Sőt, hogy pontos legyek: engem sem ismer. Annak

ellenére, hogy egy időben jártunk a főiskolára, és ott kifejezetten jó viszonyban voltunk, az útjaink soha sem találkoztak azóta. Így nem tudhatja, ki lett belőlem az elmúlt tizenkét év alatt. Zsótér Sándorral már sikerült beszéltem. Noha nem kerültünk egy platformra, megértette az elképzeléseimet. A napokban láttam az Ibusár című produkcióját Pesten, amit nagyon jó előadásnak tartok. Ha mód van rá, szeretném Szegedre is elhozni. Változatlanul az az elképzelésem, hogy nem kívánok státusban rendezőket foglalkoztatni, de Zsótér és Telihay társulatépítő munkája, a társulatban meglévő hitele akceptálandó. Azért szeretnék inkább vendégrendezőkkal dolgozni, mert ebben a pillanatban Szász János kivételével – aki viszont nem szerződik le egyetlen színházhoz sem – nem látok olyan fiatal rendezőt, akire a társulatépítés felelősségét nyugodt szívvel rá nem bízhatok. De nem adom fel a keresést, ha a későbbiekben találom ilyen rendezőt, boldogan veszem magam mellé.

Direktor vagy színész?

● Joggal várja el a társulat és a város, hogy szegedi színidirektorként adja fel eddigi budapesti életét. Döntött már erről?

– Ez nem kérdés. Evidencia, hogy itt kell élnem. Színeszként az évad végéig még vannak ugyan

vat (Nyíregyházi Móricz Zsigmond Színház) és Dobozy-Horvai-Korognai: A tizedes meg a többiek (Pécsi Nemzeti Színház).

Számos színpadi adaptációt készített, s az RTL-Klub 250 részes Barátok közt című sorozatának egyik forgatókönyvírója.

Régóta családi kötelek is fűzik a városhoz, felesége, Szabó Gabi, a Vígszínház színésznője szegedi.

kötelezettségeim, játszom a Vígszínházban, a Pesti Színházban és a Pécsi Nemzeti Színházban, de ezeket a szerepeket a következő évadban már nem vállalom. Rengeteg dolgom lesz Szegeden, egy ekkora színházi konglomerátum irányítása egész embert kíván. Noha csak március 1-jén veszem át az igazgatást, már most is érzem annak hátrányát, hogy időnként el kell mennem Szegedről. Nagyon sok kérdésben, az idej szabadterével és a jövő évad megtervezésével kapcsolatban is sürgetően szorít az idő.

● Igazgatóként valószínűleg színészi pályafutását is fel kell adnia. Könnyű szívvel teszi?

– Megválasztásom után néhány nappal megkerestek egy néhány napos forgatással járó szerepajánlattal, amit természetesen visszautasítottam. Egyelőre azt is elképzelhetetlennek tartom, hogy a saját színházamban majd színészi feladatot vállaljak, hiszen nem magamban, hanem a társulatban kell gondolkodnom. A színeszet zsigeri dolog, a hiányát csak akkor érzi meg az ember, ha nem játszhat. Most praktizáló színész vagyok, vannak jó szerepeim, nem tudom, hogy néhány év kihagyás után mennyire fogok sóvárogni a színpad után.

● Pályázatában szerepelt, hogy a közönségkapcsolatok terén is jelentős változásokat szeretne. Mit tervez?

– A színház vezetésének intenzíven nyitnia kell az ifjúság felé. Személyes

kontaktust kell kialakítani az iskolákkal. Be kell indítanunk egy nagyon erős, személycentrikus PR-programot, folyamatosan kapcsolatot kell tartanunk a potenciális nézőkkel. Már a következő évadban szeretnék beindítani egy meglepően új típusú bérleti rendszert, ami sokkal közönségközpontúbb, mint az eddigi.

● Szó esett egy menedzserigazgató kinevezésének szükségességéről is...

– Ahogyan kezdek belekerülni a körforgásba, egyre biztosabb vagyok benne, hogy valóban szükség van egy – még nem dőlt el, hogy ügyvezető vagy produkciós igazgatónak nevezhető – igazgatóhelyettesre. Meg is találtam a megfelelő embert: Pataki Andrást, a balettegyüttes vezetőjét, aki tovább viszi a balett ügyeit is, de ameltt gyakorlatilag igazgatóhelyettesi minőségben az egész színházért is dolgozik. Az eddigi beszélgetéseink után bizakodó vagyok: működőképesnek tűnik a párosunk.

A tagozatok egyensúlya

● A hasonló adottságú vidéki színházak statisztikáit megismerve már nem tűnik teljesen irracionálisnak a pályázatában ígért 90 százalékos nézettség és az évi 400-as előadásszám elérése. Mit tervez ennek érdekében?

– Néhány napja az egyik rádióban beszélgettünk Szikora Jánossal, s ő is elismerte, hogy nem a tervezett 400 előadás az irracionális sok, hanem a tavalyi 272 volt túl kevés. Nagyon feszes próbarend, kitűnő szervezés, jó egyeztetés, eladható előadások és nagyobb prózai társulat szükséges a kitűzött előadásszám eléréséhez. Elsősorban a prózai előadások számát kell jelentősen növelnünk.

● A három tagozat együttműködése – kimondva-kimondatlanul – mindig neuralgikus kérdés volt a Szegedi Nemzeti Színházban. Hogyan enyhíthetők ezek a feszültségek?

– Elsősorban nem a ta-

gozatok önálló költségvetésével van probléma, hiszen az létezik. A legfontosabb, hogy a tagozatvezetők tudnak-e egy hajóban evezni vagy sem. Mintha ez régóta hibázna a Szegedi Nemzeti Színházban. Az én feladatomban, hogy az első pillanattól kezdve konszenzusos helyzetet hozzak létre a tagozatvezetők között. Úgy tűnik, Oberfrank Péterrel és Juronics Tamással ez sikerülni fog. A tagozatvezető akkor képviseli jól a saját és az együttese érdekeit, ha hosszú távon, nagy vonalakban és a színház egészét szem előtt tartva gondolkodik. Ha az egész színház jól működik, akkor a részei is. Az új vezetői hierarchia nagy erényének tartom, hogy – akárcsak a többi vidéki színháznál – az igazgató lesz egyben a prózai tagozatvezető is. Kell egy karizmatikus vezető, aki képviseli a színházat. Ezt a karizmat meg kell teremtenem. Nekem kell a színház első számú hivatalnokának és a társulati munka első számú arculatfelműlőjének lennem.

● Hogyan lesz egy színészből – akit a közfelfogás általában bohémnek, kevésbé racionálisnak tart – jó hivatalnok?

– Az utóbbi években racionálissá kellett válnom, mert át kellett látnom, hogyan tudom a saját életemet megoldani, mivel soha, senki nem oldotta meg helyettem. A bohém művészi attitűdről át kellett váltanom a racionális, analitikus gondolkodásmódra, amit most nagy erényemnek hiszek. Nem vesztettem el az empátiámat sem, a művészi gondolkodásmód lélektanát nagyon jól ismerem. Egy ilyen nagy intézmény élén kökéményen racionálisnak kell lenni, s fel kell vállalni, hogy elsősorban hivatalnok vagyok. Az első dolgom, hogy a színház és a szabadtéri játékok ügyrendjét stabilan biztosítsam. Ehhez előbb a részleteket is pontosan meg kell ismernem. Mindenféle nagyképszerűség nélkül Várkonyi Zoltánt és Szendrő Józsefet tudnám klasszikus példaként említeni arra, hogyan lehet egy színészből jó színházigazgató.

Hollósi Zsolt